

ABIKS TAOTLEJALE

Põllumajandusmaa metsastamise toetus

Sisukord

Mille alusel toetust antakse	2
Kes saab toetust.....	2
Toetuse saamise tingimused	3
Metsakultuuri rajamine	3
Nõuded põllumajandusmaale.....	4
Looduslikult metsastunud põld	5
Metsakultuuri hooldamine	5
Metsakultuuri täiendamine.....	6
Taotluse esitamine	6
PRIA-le esitatavad dokumendid	6
Millest alustada	7
Piirkondlikud maaparandusbürood	7
Maakondade keskkonnateenistused	7
Dokumentide täitmine.....	8
Põllumassiivi kaart.....	8
Põllumajandustoetuste ja põllumassiivide registrisse kandmise avaldus	8
Kaasomanike nõusolek	8
Toetuse suurus ja maksmine	9
Andmete muutmine.....	9
Kontrollimine	10
Toetuse vähendamise ja taotluse rahuldamata jätmise põhjused.....	11
Taotluse menetlemise lõpetamine taotleja algatusel.....	13
Otsuse tegemine ja toetuse väljamaksmine.....	13
Toetusest loobumine esimesel aastal ja otsuse vaidlustamine.....	13
Kohustuse muutmine	14
Vääramatu jõud.....	14
Toetuse tagasinõudmine.....	15

Lisad

Lisa 1. Põllumajandusmaa metsastamise toetuse ajakava

Käesolev juhendmaterjal on koostatud 2005. aastal kinnitatud põllumajandusmaa metsastamise toetuse määruse põhjal. Järgnevatel aastatel võidakse määrust muuta. Kui määruse ja käesoleva juhendmaterjali vahel on erinevusi, siis tuleb järgida kehtivat määrust.

Mille alusel toetust antakse

- Põllumajandusministri 12. jaanuari 2005. a määrus nr. 1 “Põllumajandusmaa metsastamise toetuse saamise täpsemad nõuded ning toetuse taotlemise, taotluse menetlemise ja toetuse maksmise täpsem kord”;
- “Euroopa Liidu ühise põllumajanduspoliitika rakendamise seadus”;
- Eesti Maaelu Arengukava 2004–2006 (MAK).

Õigusaktidega saab tutvuda Põllumajanduse Registrate ja Informatsiooni Ameti (PRIA) koduleheküljel www.pria.ee vastava toetuse lingi all ja Riigi Teataja koduleheküljel www.riigiteataja.ee.

Kes saab toetust

Põllumajandusmaa metsastamise toetuse eesmärgiks on vähendada põllumajanduslikust kasutusest väljajäänud põllumajanduseks vähesobivate maade osakaalu ja soodustada väärtusliku metsaga metsamaa kujunemist põllumajandusmaal.

Toetust saab taotleda füüsiline või juriidiline isik, kes:

- taotleb toetust vähemalt 0,30 ha suuruse tema omandis oleva maapiirkonnas asuva põllu kohta, mis on kantud PRIA põllumajandustoetuste ja põllumassiivide registrisse. Kui põld on suurem kui 5 ha, peab põllu keskmine mulla viljakuse boniteet olema 35 hindepunkti või alla selle;
- taotleb toetust põllule, mida kasutatakse kas põllumajanduskultuuride kasvatamiseks või püsirohumaana, või põllule, mis on põllumajanduslikust kasutusest väljas. Viimasel juhul on nõutav, et seda maad on kasutatud vähemalt üks kord viimase viie aasta jooksul.
- kasutab metsastamisel toetatavat metsaistutusmaterjali.

Metsastatav põld arvatakse taotlemise aastal põldude registrist reservi, mis tähendab, et sellele põllule ei saa taotleda enam pindalatoetusi. Kui kohustusperioodi lõpuks on metsastatav pindala vähenenud taotlejast mitteolenevatel põhjustel (vääramatu jõu juhtudel), võetakse metsaga katmata põllu pind taas põldude registris arvele ja maale on võimalik edaspidi taotleda põllumajandusmaaga seotud toetusi.

Toetatatakse:

- metsakultuuri rajamist põllumajandusmaale (2005. ja 2006. aastal);
- toetuse abil rajatud metsakultuuri hooldamist (alates 2006. aastast);

- toetuse abil rajatud metsakultuuri ühekordset täiendamist hukkunud metsakultuuri taastamiseks.

Toetuse saamise tingimused

Taotleja peab täitma talle esitatud nõudeid kohustusperioodi jooksul ehk viis aastat alates taotluste vastuvõtu viimasest päevast, mis 2005. aastal on 24. märts (vt lisa 1). Taotleja võib aastatel 2005 või 2006 võtta ainult ühe kohustuse. Hooldustoetust saab taotleda metsakultuuri rajamise toetuse taotlemise aastale järgnevas kalendriaastast alates neli korda kohustusperioodi jooksul ja täiendamistoetust ühel korral – selleks tuleb esitada vastavad taotlusvormid (vt lisad 2–4).

Taotleja saab taotleda metsastamise toetust maksimaalselt 30 hektarile.

Metsakultuuri rajamine

Toetatakse selliste metsapuutaimede ostmist, mille müüjal on Metsakaitse- ja Metsauuenduskeskuse väljastatud tegevusluba kultiveerimismaterjali turustamisotstarbeliseks tootmiseks või pakendamiseks. Kui taotlejal endal on vastav tegevusluba, siis võib ta istutada enda kasvatatud taimi. Taimedel peab olema päritolu tõendav dokument ja neid tohib soetada pärast 1. jaanuari 2005.

Andmed tegevusluba omavate isikute kohta on Metsakaitse- ja Metsauuenduskeskuse kodulehel www.metsad.ee - kliendiinfo – avalik teenus.

Metsakultuuri rajamisel on minimaalne istutatud taimede arv 2000 metsapuutaimet hektari kohta. Taimed peavad olema istutatud ühtlaselt üle kogu põllu pinna ning keelatud on istutada ainult okaspuid, segus peab olema vähemalt 25% lehtpuid. Kui on olemas maakonna keskkonnateenistuse kinnitus, et looduslikud tingimused ei võimalda istutada rohkem lehtpuid, siis võib okaspuukultuuris olla lehtpuid 10–25%. Metsakultuur peab olema rajatud hiljemalt taotlemise aasta 1. juuniks.

Ei toetata jõulupuude istutamist, mida kasvatatakse dekoratiivsel eesmärgil ja turustatakse enne nende raieküpseks saamist. Ei toetata ka pehmete lehtpuude (lepp, haab, remmelgas ja paju) istutamist.

Alljärgnevas tabelis on toodud kõik toetatavad puuliigid, nende soovituslik istutamistihedus ja minimaalne ning maksimaalne taimede arv hektaril.

Puuliik	Min tk/ha kohta	Soovitatav istutustihedus meetrites	Max tk/ha kohta	Soovitatav istutustihedus meetrites
Harilik kuusk (<i>Picea abies</i>)	2000	2,5 x 2 m	3000	2 x 1,5 m
Must kuusk (<i>Picea mariana</i>)	2000	2,5 x 2 m	3000	2 x 1,5 m
Serbia kuusk (<i>Picea omorika</i>)	2000	2,5 x 2 m	3000	2 x 1,5 m
Harilik mänd (<i>Pinus sylvestris</i>)	4400	1,5 x 1,5 m	6000	1,5 x 1 m
Keerdmänd (<i>Pinus contorta</i>)	4000	1,5 x 1,5 m	6000	1,5 x 1,5 m

Arukask (<i>Betula pendula</i>)	1670	3 x 2 m	2500	2 x 2 m
Sookask (<i>Betula pubescens</i>)	1670	3 x 2 m	2500	2 x 2 m
Maarjakask (<i>Betula pendula</i> var. <i>carelica</i>)	1670	3 x 2 m	2500	2 x 2 m
Harilik tamm (<i>Quercus robur</i>)	2500	2 x 2 m	3000	2 x 1,5 m
Punane tamm (<i>Quercus rubra</i>)	2000	2,5 x 2 m	2500	2 x 2 m
Euroopa lehis (<i>Larix decidua</i>)	1330	3 x 2,5 m	2000	2,5 x 2 m
Siberi lehis (<i>Larix sibirica</i>)	1330	3 x 2,5 m	2000	2,5 x 2 m
Siberi lehise vene teisend (<i>Larix sibirica</i> var. <i>rossica</i>)	1330	3 x 2,5 m	2000	2,5 x 2 m
Jaapani lehis (<i>Larix kaempferi</i>)	1330	3 x 2,5 m	2000	2,5 x 2 m
Kuriili lehis (<i>Larix gemlinii</i> var. <i>japonica</i>)	1330	3 x 2,5 m	2000	2,5 x 2 m
Eurojaapani lehis (<i>Larix x eurolepsis</i>)	1330	3 x 2,5 m	2000	2,5 x 2 m
Siberi nulg (<i>Abies sibirica</i>)	2000	2,5 x 2 m	2500	2 x 2 m
Harilik saar (<i>Fraxinus excelsior</i>)	1600	3 x 2 m	2000	2,5 x 2 m
Harilik vaher (<i>Acer platanoides</i>)	1500	3 x 2 m	2000	2,5 x 2 m
Harilik jalakas (<i>Ulmus glabra</i>)	1500	3 x 2 m	2000	2,5 x 2 m
Harilik ebatsuuga (<i>Pseudotsuga menziesii</i>)	2000	2,5 x 2 m	2500	2 x 2 m
Harilik pärn (<i>Tilia cordata</i>)	1500	3 x 2 m	2000	2,5 x 2 m
Harilik künnapuu (<i>Ulmus laevis</i>)	1500	3 x 2 m	2000	2,5 x 2 m

Kohustusperioodi lõpuks peab olema säilinud 80% rajatud metsakultuuri pindalast ning põllul peab kasvama vähemalt 80% metsapuutaimi võrreldes rajamise toetuse taotluses näidatuga.

Nõuded põllumajandusmaale

Toetust võib taotleda metsakultuuri rajamiseks põllumajandusmaale, mida kasutatakse põllumajanduskultuuride kasvatamiseks või püsirohumaana, või mis on põllumajanduslikust kasutusest väljas, kuid seda kasutati põllumajanduslikult vähemalt korra viimase viie aasta jooksul. Metsastatav maa peab olema arvel PRIA põllumajandustoetuste ja põllumassiivide registris ning taotleja peab olema maa omanik.

Taotlusel näidatud metsastamise alla mineva põllu peab kooskõlastama kõigepealt piirkondlik maaparandusbüroo ja seejärel maakonna keskkonnateenistus. Maaparandusbüroo kirjutab taotlusele maa viljakuse hindepunkti ning vaatab, et maal ei oleks aktiivset dreenaži või et metsakultuuri ei rajataks liiga kuivendussüsteemide lähedale. Keskkonnateenistus jälgib, kas maal on kaitsealadest tingitud piiranguid, mis ei luba põldu metsastada. Keskkonnateenistus ja maaparandusbüroo märgivad taotlusele iga põllu lõikes, kas metsastamine on lubatud või mitte. Kui looduslikud tingimused ei võimalda istutada 25% lehtpuutaimi, teeb keskkonnateenistus veergu

“lehtpuud 10%” märke, et nimetatud põllul võib lehtpuude protsent olla okaspuukultuuris madalam kui 25% kuid vähemalt 10%.

Taotleja peab jälgima, et tema maal ei oleks muinsuskaitselisi ega planeeringulisi kitsendusi. Nende olemasolul tuleb pöörduda vastavate ametkondade poole, et uurida, kas ja kui suures ulatuses on antud maal metsastamine ning hiljem maakasutuse muutmine lubatud. Taotluse vormi MT67 allkirjastades kinnitab taotleja, et on teadlik oma metsastaval maal olevatest võimalikest kitsendustest.

Looduslikult metsastunud põld

Kui metsakultuur rajatakse põllule, mis on looduslikult metsastunud, tuleb jälgida istutatud taimede miinimumarvu hektaril ja taimede korrapärast paiknemist põllul.

Näide: Kui taotletakse toetust 5 ha suurusele põllule, millest ca 2 ha on looduslikult metsastunud, siis peab taotleja istutama sellele põllule vähemalt 10 000 (5 ha x 2000) taime ja istutatud taimed peavad paiknema ühtlaselt üle kogu põllu. Vajadusel tuleb istutada taimi ka looduslikult kasvanud puutaimede vahele.

Rajades okaspuumetsa, ei tohi arvestada eelneva loodusliku okaspuu metsastumisega, 25% lehtpuutaimi arvestatakse taotlusel põllul kirjas olevatest taimedest

Näide: Kui tahetakse rajada okaspuumetsa ja toetust taotletakse 10 ha suurusele põllule, millest ca 3 ha on looduslikult metsastunud okaspuuga, siis peab taotleja istutama sellele põllule vähemalt 20 000 taime (10 ha x 2000), millest 5 000 taime peavad olema lehtpuutaimed.

Metsakultuuri hooldamine

Metsakultuuri hooldustoetust saab taotleda iga põllu kohta eraldi alates metsakultuuri rajamisele järgnevast kalendriaastast neli korda kohustusperioodi jooksul. Hooldamiseks loetakse mulla kobestamist, rohimist, niitmist ja multšimist. Hooldus tuleb teha kogu põllu ulatuses ja see peab olema tehtud 0,3 m raadiuses ümber kõikide taimede. Hoolduseks loetakse ka metsastatud põllu ümber aia ehitamist ja kaitsevahendi (v.a repellendi ja kemikaali) ning taimekrae paigutamist ümber taime tüve.

Hooldustoetuse saamiseks piisab ühest ülalmainitud tegevusest ning taotleja ise otsustab, millist hooldusvõtet ta rakendab. Kui taotleja rajab kohustuse võtmise aastal metsakultuuri ümber aia või paigutab kaitsevahendi ümber metsapuutaimede tüve, ei ole järgnevatel aastatel, mil aed või kaitsevahend on säilinud, vaja lisaks teisi tegevusi teha. Nii kompenseeritakse osaliselt järgnevate aastate toetusega taotleja tehtud investeering.

Metsakultuur peab olema hooldatud vähemalt üks kord enne 1. juunit ning see peab olema visuaalselt tuvastatav kuni 1. juulini (v.a aastal, mil taotletakse metsakultuuri rajamise toetust). Igal hooldustoetuse taotlemise aastal valib taotleja ise, milliseid tegevusi ta hooldamise raames teeb, et rajatud metsakultuur säiliks ja hooldus oleks 1. juunist–1. juulini visuaalselt tuvastatav.

Kui põld on looduslikult metsastunud, tuleb hooldust teha ka põllu sellel osal. Vajadusel tuleb harvendada looduslikult kasvanud puutaimi, täitmaks tingimust, et hooldus peab olema tehtud 0,3 m raadiuses ümber metsapuutaimi tüve.

Metsakultuuri täiendamine

Metsakultuuri täiendamistoetust saab taotleda üks kord metsakultuuri rajamisele järgnevast aastast nelja aasta jooksul ja seda saab teha iga põllu kohta eraldi. Täiendamistoetust saab taotleda juhul, kui on hukkunud 25% taimede arvust, mis esitati metsakultuuri rajamise toetuse taotlusel. Valimi alusel tehakse täiendamistoetuse taotlejate eelkontroll, mille käigus tehakse kindlaks, kas on hukkunud 25% taotlusel esitatud metsapuutaimedest. Taotleja ei tohi hukkunud taimi põllult eemaldada enne 9. maid. Uued taimed tuleb asemele istutada 1. juuniks.

Kui põld on looduslikult metsastunud, siis seal väljaläänud metsapuutaimed ei ole toetuskõlblikud, 25%-i hukkumist arvestatakse vaid juurdeistutatud ehk taotlusel näidatud taimede arvust.

Täiendamiseks istutatud taimed tuleb soetada täiendamistoetuse taotlemise aastal ja tegevusluba omavalt isikult. Täiendamistoetuse saamise järel peab iga põld vastama samadele tingimustele, mis olid sätestatud metsakultuuri rajamiseks kohustuse võtmise aastal ning metsapuutaimede arv peab vastama metsakultuuri rajamise toetuse taotlusel näidatud ja eelkontrolli käigus kindlakstehtud metsapuutaimede arvule.

Taotluse esitamine

Põllumajandusmaa metsastamise toetuse taotlusi võetakse vastu PRIA piirkondlikes büroodes **14. märtsist kuni 24 märtsini 2005**. Taotlusdokumendid võib saata ka postiga, kuid soovitame taotluse isiklikult kohale tuua, et oleks võimalik kontrollida, kas kõik vajalikud dokumendid on olemas ja õigesti täidetud. Pärast 24. märtsi PRIA-le esitatud või postitatud taotlused loetakse hilinenuks ja neid ei menetleta. Digitaalallkirjaga kinnitatud taotluse saab esitada elektrooniliselt e-posti aadressil toetustaotlused@pria.ee.

PRIA-le esitatavad dokumendid

Metsakultuuri rajamise toetuse taotlemiseks tuleb kohustuse võtmise aastal esitada:

- maakonna keskkonnateenistuse ja piirkondliku maaparandusbürooga kooskõlastatud metsakultuuri rajamise toetuse taotlus-tegevuskava (vorm MT67);
- põllumassiivi kaart;
- PRIA põllumajandustoetuste ja põllumassiivide registrisse kandmise avaldus, kui taotleja andmed ei ole sellesse registrisse kantud;
- kaasomanike kirjalik nõusolek, kui soovitakse metsastada põldu, mis on kaasomandis.

Kohustuse võtmise aastale (2005) järgneval neljal aastal (2006, 2007, 2008, 2009) on võimalik taotleda hooldustoetust või täiendamistoetust. Sel juhul tuleb esitada kas:

- toetusega rajatud metsakultuuri hooldustoetuse taotlus (vorm MT67A);

- toetusega rajatud metsakultuuri täiendamistoetuse taotlus (vorm MT67B).

Millest alustada

PRIA piirkondlikust büroost või kodulehelt www.pria.ee saate taotlus-tegevuskava vormi ja põllumassiivi kaardi. Toetust saab ainult PRIA-s registrisse kantud põllumassiivil asuva põllu kohta. Kui metsastataval maal on mitu omanikku, tuleb taotlemisel esitada kõikide kaasomanike nõusolek maa metsastamise kohta.

Täitke taotlus ja märkige kaardile põllud, mida soovite metsastada. Vajadusel on võimalik saada nõu vastava koolituse läbinud nõustajatelt. Nõustajate kontaktandmed leiate PRIA kodulehelt või büroodest.

Metsakultuuri rajamise toetuse taotlus-tegevuskava ja põllumassiivi kaart tuleb esitada ajavahemikus 31. jaanuarist kuni 14. märtsini piirkondlikule maaparandusbüroole.

Piirkondlikud maaparandusbürood

Maakond	Kontakttelefon	Aadress
Harjumaa	679 6801	Tuleviku 3, LAAGRI 76401
Jõgevamaa	776 0351	Ravila 10, JÕGEVA 48306
Järvamaa	385 7497	Tallinna 8, TÜRI 72211
Läänemaa	473 4495	Metsa 44, HAAPSALU
Põlvamaa	799 8412	Puuri tee 1, PÕLVA 63308
Pärnumaa	443 1474	P. Kerese 4, PÄRNU 80014
Raplamaa	485 7734	Kuusiku tee 6, RAPLA 79511
Saaremaa	455 4679	Kohtu 10, KURESSAARE 93812
Tartumaa	742 2548	Kooli 13, TARTU 50409
Valgamaa	764 0550	E. Enno 32, VALGA 68204
Viljandimaa	433 0132	Leola 15a, VILJANDI 71020
Virumaa	325 5686	Võidu 38, RAKVERE 44313
Võrumaa	782 1084	Katariina 7, VÕRU 65608

Pärast maaparandusbüroost kooskõlastuse saamist tuleb samad dokumendid kooskõlastada maakonna keskkonnateenistuses. Keskkonnateenistus vaatab, kas metsastatav ala ei asu kaitsealal ja kas metsastamine järgib kohalikke tingimusi. Mõlemal asutusel on kooskõlastuse andmiseks aega 10 tööpäeva.

Maakondade keskkonnateenistused

Maakond	Kontakttelefon	Aadress
Harjumaa	672 2972	Viljandi mnt 16 TALLINN 11216
Hiumaa	462 2835	Kõrgessaare 18 KÄRDLA 92412
Ida-Virumaa	357 2614	Grafovi 21 NARVA 20308
Ida-Virumaa	332 4406	Pargi 15, JÕHVI 41437

Jõgevamaa	776 2412	Aia 2 JÕGEVA 48306
Järvamaa	384 8688	Wiedemanni 13 TÜRI 72213
Läänemaa	472 4720	Kiltsi tee 10 HAAPSALU 90403
Lääne-Virumaa	325 8401	Kunderi 18 RAKVERE 44307
Põlvamaa	799 8190	Kooli 1 RÄPINA 64504
Pärnumaa	447 7388	Paul Kerese 4 PÄRNU 80010
Raplamaa	484 1171	Tallinna mnt 14 RAPLA 79513
Saaremaa	453 3778	Kadaka 1 KURESSAARE 93815
Tartumaa	730 2242	Aleksandri 14 TARTU 51004
Valgamaa	766 6130	Kesk 12 VALGA 68203
Viljandimaa	435 5610	Paala tee 4 VILJANDI 71014
Võrumaa	786 8360	Karja 17aVÕRU 65608

Dokumentide täitmine

Palume täita kõik dokumendid TRÜKITÄHTEDEGA, loetavalt, ilma paranduste ja ülekirjutusteta. Kontrollige, et kõik nõutud lahtrid oleksid täidetud.

NB! Kirjutage esitatud dokumentidele kindlasti oma allkiri ja täitmise kuupäev!

Kui soovite metsastada rohkem kui viis põldu, peate võtma lisalehed ning ka need kooskõlastama keskkonnateenistuse ning maaparandusbürooga. Kindlasti märkige ka lisalehtedele täitmise kuupäev ja allkiri.

Soovitame endale teha ka taotlusest koopia.

Põllumassiivi kaart

Põllumassiivi kaardile kandke kõik põllud, millele taotlete toetust, märkides kaardile erksavärvilise pliiatsiga põllu piirid, põllu pindala hektarites ja põllu numbrid.

NB! Kasutage vormil MT67 samu põldude numbreid, mida põllumassiivi kaardil.

Põllumajandustoetuste ja põllumassiivide registrisse kandmise avaldus

Avaldus taotleja andmete põllumajandustoetuste ja põllumassiivide registrisse kandmiseks tuleb täita neil taotlejatel, kes ei ole seda varem teinud. Avalduse esitajal peab olema kaasas isikut tõendav dokument. Äriühingu esindusõigust mitteomav isik ja füüsilisest isikust ettevõtja poolt volitatud isik peab esitama esindusõigusliku isiku või taotleja notariaalselt kinnitatud volikirja.

Vastava avaldusega palub taotleja kanda avalduse vormil esitatud andmed põllumajandustoetuste ja põllumassiivide registrisse. Taotleja kinnitab esitatud andmete õigsust ja annab nõusoleku nende, sh isikuandmete töötlemiseks PRIA-s.

Kaasomanike nõusolek

Kui metsastataval maal on omanikke mitu, tuleb taotlejal esitada teiste omanike nõusolek. Võimalik on kasutada kaasomanike nõusoleku vormdokumenti, mida saab PRIA kodulehelt või büroodest. Vabas vormis esitatud kaasomaniku nõusoleku dokumendil peavad olema järgmised andmed: kõikide kaasomanike ees- ja perekonnanimi, isikukood, kontaktandmed, allkiri ja kuupäev.

Lisaks sellele peab antud dokumendis olema kirjas kaasomandis oleva põllu number (sama, mis on kirjutatud kaardile) ja põllumassiivi number, kus põld asub. Allkirjastades dokumendi annavad kaasomanik(ud) nõusoleku, et taotleja võib põldu metsastada ja mingeid takistusi selleks ei tehta.

Kui kaasomanikud soovivad võtta ühiselt põllumajandusmaa metsastamise toetuse kohustuse, soovitame neil valida enda seast esindaja, kelle nimel taotlus esitatakse. Nõusoleku dokumendile märgitakse lisaks ülaltoodud andmetele, et kõik kaasomanikud võtavad endale kohustuse täita toetuse nõudeid kohustusperioodi jooksul. Toetuse summa kantakse üle taotluse esitanud isiku arveldusarvele.

Toetuse suurus ja maksmine

Toetuse määr metsakultuuri rajamisel on 13 801 krooni hektari kohta, mis sisaldab ka esimese aasta hooldustoetust (hooldustoetuse taotlust esimesel aastal ei esitata). Avalik-õiguslikule juriidilisele isikule makstakse vastavalt Euroopa Liidu Nõukogu määrusele 1257/1999 artikkel 31 lõige 2 ainult rajamise toetust, mille suuruseks on 12 596 kr/ha.

Hooldustoetuse määr on 1205 kr/ha. Täiendamistoetuse määr on 2003 kr/ha.

Metsakultuuri rajamise toetust saab taotleda 2005. ja 2006. aastal. 2005. aastal rajamise toetust taotlenud inimene saab oma kohustust suurendada 2006. aastal, kusjuures säilib nõue, et taotleja saab rajada kokku 30 hektarit metsa. Iga põllu kohta makstakse kohustusperioodil üks kord täiendamistoetust ja neli korda hooldustoetust.

Andmete muutmine

Taotleja saab tehtud olulistest muudatustest või nõuete täitmist takistavatest asjaoludest teavitada PRIA-t kirjalikult kuni 10. juunini. Muudatustest ei ole õigus teavitada PRIA-t alates kohapealse kontrolli tegemise kavatsusest teadasaamisest kuni kohapealse kontrolli tegemiseni. Oluliseks muudatuseks ei loeta seda, kui tahetakse suurendada taotlemise aastal taotlusel märgitud rajatava, hooldatava või täiendatava põllu pindala. Kui soovitakse muuta põllu asukohta, asendades ühe põllu teisega, siis tuleb koos muutmisavaldusega esitada uuesti ka maaparandusbürooga ja keskkonnateenistusega kooskõlastatud taotlus-tegevuskava ja põllumassiivi kaart (ainult nende põldude osas, mida lisada/muuta soovitakse).

Taotluse muutmiseks on võimalik kasutada taotluse muutmisavalduse vormdokumenti, mida saab PRIA kodulehelt või büroodest. Vabas vormis esitatud muutmisavaldusel peavad olema järgmised andmed:

- taotleja nimi;
- isikukood, äriregistrikood või maksukohustuslaste registrikood;
- toetuse nimetus ja/või kohustuse number;
- millist esitatud vormi (dokumenti) ja milliseid esitatud andmeid taotleja soovib muuta, uued andmed;
- kuupäev;
- taotleja allkiri.

Kontrollimine

PRIA vaatab taotluse ja muud esitatud dokumendid läbi ning kontrollib nendes esitatud andmete õigsust ja taotleja vastavust toetuse saamise nõuetele. Igal aastal kontrollib PRIA vähemalt 5% "Eesti Maaelu Arengukava 2004–2006" toetuste taotlejatest kohapeal, sh põllumajandusmaa metsastamise toetuse taotlejaid.

Metsakultuuri rajamise toetust (alates 2005. aastast) ja hooldustoetust (alates 2006. aastast) kontrollitakse 1. juunist kuni 4. juulini. Täiendamistoetuse eelkontroll toimub 16. aprillist kuni 8. maini ning järelkontroll 1. juunist kuni 4. juulini (alates 2006. aastast).

PRIA inspektor kontrollib kohapeal täiendamistoetuse eelkontrollis hukkunud metsapuutaimede arvu põllul ja põllu pindala. Rajamise toetuse ja täiendamistoetuse järelkontrollis kontrollitakse taimede soetusdokumente, vajadusel tegevusluba, istutatud metsapuutaimede arvu, lehtpuutaimede arvu okaspuukultuuris ja põllu pindala. Hooldustoetuse puhul kontrollitakse, kas põld on hooldatud täies ulatuses (nii istutatud kui looduslikult metsastunud põllualal) ning põllu pindala.

Inspektorile tuleb esitada kõik arved, tšekid, kviitungid ja muud dokumendid, mis kajastavad toetusalustele põldudele istutatud metsapuutaimede soetamist.

Nõuetekohane soetusdokument peab olema koostatud pärast 1. jaanuari 2005. Juhul, kui taotletakse täiendamistoetust, siis peab soetusdokument olema koostatud pärast täiendamistoetuse taotlemise aasta 1. jaanuari. Nõuetekohane soetusdokument peab sisaldama järgnevaid andmeid:

- dokumendi number;
- koostamise kuupäev;
- tehingu sisu (metsapuutaimede kogus liigiti);
- tehingu osapoolte nimed;
- allkiri (allkirjad), mis kinnitab (kinnitavad) majandustehingu toimumist.

Soetusdokumendid peavad näitama, et istikud osteti isikult, kellele on Metsakaitse- ja Metsauuenduskeskus väljastanud tegevusloa kultiveerimismaterjali turustamisotstarbeliseks tootmiseks või pakendamiseks. Kui taotlejal endal on vastav tegevusluba, kontrollitakse, kas tegevusloalt nähtub, et luba on kasvatada toetusaluseid puuliike. Juhul, kui taotleja on taotlusele märkinud lehtpuid, siis peab tegevusloalt nähtuma, et luba on väljastatud toetusalus(t)e lehtpuutaime(de) kasvatamiseks. Juhul, kui taotleja on taotlusele märkinud okaspuid, siis peab tegevusloalt nähtuma, et luba on väljastatud toetusalus(t)e okaspuutaime(de) kasvatamiseks. Kui seda tegevusloalt ei nähtu, siis peab taotleja inspektorile esitama soetusdokumendid.

Metsapuutaimede arvu kontrollimiseks rajatakse arvestuslapid suurusega 100m². Proovilapid on ringikujulised, mille raadius on 5,64 meetrit.

Istutatud metsataimedega alalt valitakse 2 kuni 5 arvestuslappi ühe hektari kohta (olenevalt põllu suurusest), kuid mitte rohkem kui 20 arvestuslappi kogu põllu kohta. Arvestuslapid paigutatakse diagonaalselt või risti üle põllu, nii et kontrollida saaks nii põllu nurki kui ka keskosa. Täiendamistoetuse eelkontrolli puhul asetatakse

hukkunud taimede arvu kindlakstegemiseks arvestuslapid vastavalt hukkunud metsapuutaimede paiknemisele.

Taotleja peab vajadusel inspektorile ette näitama täiendamistoetuse eelkontrollis täpsed põllu kohad, kus metsapuutaimed on hukkunud ning täiendamistoetuse järelkontrollis täpsed põllu kohad, kus metsapuutaimed on istutatud hukkunud taimede asemele.

Põllu pindala kontrollitakse nii GPS-möödistamise kui ka visuaalse vaatluse meetodil. Põllu pinna sisse mõõdetakse istutatud ja looduslikult kasvanud metsapuutaimedega kaetud ala. Põllu pinnast mõõdetakse välja mittetoetusalused pinnad, nt tiik, oja, kraav, ehitised, kivihunnikud jne. Juhul, kui inspektor ei tuvasta täpset põllu piiri, kuna täpne piir on tajumatu, siis näitab taotleja inspektorile täpse põllu piiri.

Toetuse vähendamise ja taotluse rahuldamata jätmise põhjused

Toetuse vähendamine

Nõue/Eksimus	Sanktsioon
KOHUSTUSPERIOODI JOOKSUL	
Taotlusel esitatud pindala on väiksem kui metsakultuuri tegelik pindala.	Toetus määratakse taotluses esitatud andmete alusel.
Taotlusel esitatud pindala on kuni 3% või 2 ha suurem kohapealse kontrolli käigus mõõdetud pinnast.	Toetus määratakse mõõdetud pindala järgi.
Taotluses esitatud pindala on üle 3%, kuid alla 20% või 2 ha suurem kohapealse kontrolli käigus mõõdetud pinnast.	Toetus määratakse pindala alusel, mis leitakse mõõdetud pinna vähendamisel taotlusel esitatud ja mõõdetud pindala kahekordse vahe võrra. ¹
Nõue/Eksimus	Sanktsioon
KOHUSTUSPERIOODI JOOKSUL	
Lehtpuutaimi on okaspuukultuuris 25–20% või vastava keskkonnateenistuse kinnituse olemasolu korral 10–5%.	Toetust vähendatakse selle põllu osas 10%.
Taotlusel esitatud metsapuutaimede arv on rajatud metsakultuuris üle 10% väiksem, kuid ei ületa 20%.	Metsakultuuri rajamise või täiendamistoetust vähendatakse selle põllu osas 15%.
Taimede soetusdokumentidega ei tõestata kõigi metsapuutaimede ostmist, kuid vahe ei ületa 20%.	Metsakultuuri rajamise või täiendamistoetust vähendatakse 10%.
Hooldustoetuse taotlejal ei ole hooldus tehtud kogu põllu ulatuses.	Vähendamine 100% selle põllu osas.
Täiendamistoetuse taotlejal ei ole hukkunud vähemalt 25% rajamise taotlusel märgitud metsapuutaimede arvust.	Vähendamine 100% selle põllu osas.

¹ Näide. Kui taotleja taotles toetust 10 ha kohta, kuid kohapealses kontrollis selgus põldu üle mõõtes, et tegelik pind on 9 ha, siis leitakse pindalade protsendi vahemik järgmiselt: $1/9 \times 100 = 11\%$. Kuna taotlusel esitatud pind on kontrollimisel selgunud pinnast suurem üle 3%, aga alla 20%, siis arvutatakse toetus määratletud maa-ala alusel miinus kahekordne leitud erinevus ehk $9\text{ha} - 2\text{ha} = 7\text{ha}$.

Metsakultuuri rajamise, hooldus- või täiendamistoetust taotletakse põllule, mida pole rajatud antud toetuse raames.	Vähendamine 100% selle põllu osas.
Täiendatud või rajatud metsakultuuris on taimede arv üle 20% väiksem rajamise toetuse taotlusel märgitust.	Vähendamine 100% selle põllu osas.
Taotleja põld ei ole kantud põllumajandus- toetuste ja põllumassiivide registrisse.	Vähendamine 100% selle põllu osas.
Põld ei ole taotleja omandis või ei ole esitatud kaasomanike nõusolekut.	Vähendamine 100% selle põllu osas.
Lehtpuutaimede % okaspuukultuuris on alla 20% või vastava keskkonnateenistuse kinnituse olemasolu korral alla 5%.	Vähendamine 100% selle põllu osas.
Üle 5 ha suurusel põllul on keskmine boniteet üle 35 hindepunkti.	Vähendamine 100% selle põllu osas.
Taotlusel esitatud pind või kohapealse kontrolli käigus kindlakstehtud põld on alla 0,3 ha.	Vähendamine 100% selle põllu osas.
Põldu kasutati 6 või rohkem aastat tagasi.	Vähendamine 100% selle põllu osas.
Keskkonnateenistus ei luba põldu metsastada.	Vähendamine 100% selle põllu osas.
Maaparandusbüroo ei luba põldu metsastada.	Vähendamine 100% selle põllu osas.
Kui metsapuutaimed või lehtpuud (lehtpuugrupid) ei ole istutatud ühtlaselt üle põllu.	Vähendamine 100% selle põllu osas.

Taotluse rahuldamata jätmine ja toetuse tagasinõudmine

Eksimus	Toetust ei määrata	Rikkumise aastal ilmajäämine	Järgneval aastal ilmajäämine	Toetuse tagasi- nõudmine
KOHUSTUSPERIOODI JOOKSUL				
Esitatavatel dokumentidel (MT67, MT67A, MT67B) puudub taotleja allkiri ja kuupäev.	X			
Taotlus on esitatud või postitatud pärast 24. märtsi 2005.	X	X		
Soetusdokumentidel on kajastatud mittetoetatavaid puuliike.	X			
Taotlusel esitatud pindala on üle 20% suurem tegelikust pindalast	X			
Taotleja ei võimalda läbi viia kohapealset kontrolli.	X	X		

Taotleja on esitanud valeandmeid tõsise hooletuse tõttu.		X (kõigist MAK ² toetustest)		
Taotleja on esitanud tahtlikult valeandmeid.		X (kõigist MAK ² toetustest)	X (kõigist MAK toetustest)	
Soetusdokumendid ei ole nõuetekohased ja sealt ei nähtu 80% ulatuses metsapuutaimede ost.	X			
Kohustusperioodi lõpuks on metsakultuuri pind vähenenud rohkem kui 20% rajamise toetuse taotlusel märgitust.				X
Kohustusperioodi lõpuks on metsapuutaimede arv põllul vähenenud üle 20% võrreldes rajamise toetuse taotlusel näidatuga.				X Tagasinõudmine põllu osas
Toetust on vähendatud üle 50%.	X			

Taotluse menetlemise lõpetamine taotleja algatusel

PRIA lõpetab taotluse menetlemise taotleja kirjaliku avalduse alusel, kui avaldus esitatakse enne toetuse määramise või taotluse rahuldamata jätmise otsuse tegemist. Avalduse saab esitada PRIA piirkondlikusse büroosse või PRIA keskusesse (Narva mnt 3, Tartu). Soovitusliku avalduse vormi leiab PRIA piirkondlikust büroost või kodulehelt www.pria.ee.

Otsuse tegemine ja toetuse väljamaksmine

Toetuse määramise või taotluse rahuldamata jätmise otsustab PRIA peadirektor hiljemalt taotluse esitamise aasta 1. augustiks. Toetuse saajate nimed avalikustatakse PRIA kodulehel www.pria.ee.

Taotluse rahuldamata jätmise või toetuse vähendamise otsusest teavitab PRIA taotlejat kirjalikult 10 tööpäeva jooksul pärast otsuse tegemist.

Toetus makstakse taotleja arveldusarvele hiljemalt taotlemise aasta 10. oktoobriks.

Toetusest loobumine esimesel aastal ja otsuse vaidlustamine

Kohustuse võtmise aastal on taotlejal õigus 10 tööpäeva jooksul alates toetuse määramise otsusest teadasaamisest teha PRIA-le kirjalik avaldus toetusest loobumise ja kohustuse mittevõtmise kohta. Toetuse määramise otsused pannakse üles PRIA

² MAK toetused: "Eesti Maaelu Arengukava 2004–2006" raames rakendatavad toetused

koduleheküljele 10 tööpäeva jooksul pärast otsuse tegemist. Taotlejate puhul, kelle toetust ei vähendata, loetakse otsusest teadasaamise päevaks PRIA koduleheküljele toetuse saajate nimekirja ülespaneku päeva.

Kui taotleja ei ole otsusega rahul, on tal võimalus teha vastavasisuline vabas vormis kirjalik avaldus PRIA peadirektorile, põhjendades omapoolset seisukohta. Avaldus tuleb saata või tuua aadressil Narva mnt 3, Tartu 51009 30 päeva jooksul pärast kirja saamist taotluse rahuldamata jätmise või toetuse vähendamise kohta.

Kohustuse muutmine

Kohustuse suurendamine

Kui taotleja on võtnud 2005. aastal kohustuse, siis on tal soovi korral võimalik seda kohustust 2006. aastal suurendada selle põllumajandusmaa pinna arvelt, millele kohustust võetud ei ole. Suurendamisel jääb kehtima nõue, et taotleja saab metsastada maksimaalselt 30 hektarit põllumaad. Oma kohustuse suurendamiseks esitab taotleja uue MT67 vormi ja kaardi, kuhu on märgitud uued põllud. Mõlemad dokumendid tuleb uuesti kooskõlastada nii maaparandusbüroo kui ka keskkonnateenistusega. PRIA-le tuleb esitada ka kohustuse suurendamise avaldus, mille vorm on PRIA koduleheküljel.

Kohustuse ülevõtmine ja -andmine

Taotleja ei tohi võetud kohustust kohustuse võtmise aastal üle anda ega üle võtta (v.a vääramatute jõe korral). Kohustusi saab üle anda ja üle võtta järgnevatel aastatel taotluste vastuvõtmise ajal. Kui toetuse saaja suurendab põllumajandusmaa metsastamise pindala seoses kohustuse ülevõtmisega, loetakse esialgne kohustus ja ülevõetud kohustus üheks kohustuseks, mille kestus arvestatakse lühemat aega kestnud kohustuse järgi. Kui kohustuse võtab üle isik, kellel varem ei olnud kohustust, loetakse kohustuse kestuseks ülevõetud kohustuse kestus.

Vääramatute jõud

Kui metsastatava põllu pindala on vähenenud vääramatute jõu või taotleja tahtest sõltumatul juhul ning pindala vähenemisest ja selle põhjustest on PRIA-le teatatud, siis seda ei loeta nõuete rikkumiseks. Vääramatute jõu juhtumite korral tuleb PRIA-t teavitada 10 tööpäeva jooksul.

Vääramatute jõuks loetakse:

- taotleja surma;
- taotleja pikaajalist töövõimetust;
- põllumajandusettevõtte olulise osa sundvõõrandamist;
- rasket loodusõnnetust, mis kahjustab taotleja põllumajandusmaad.

Taotleja tahtest sõltumatuks juhuseks loetakse:

- toetusega rajatud metsakultuuri hävimist õnnetusjuhtumi tagajärjel, kui taotleja on viivitamata saatnud PRIA-le sellekohase teate ning taotlejal on olemas selle tõendamiseks Metsakaitse- ja Metsauenduskeskuse koostatud metsakaitseline ekspertarvamus;

- toetusega rajatud metsakultuuri kahjustust, kui taotleja on viivitamata saatnud PRIA-le sellekohase teate ning taotlejal on olemas selle tõendamiseks Metsakaitse- ja Metsauuenduskeskuse koostatud ekspertarvamus.

Toetuse tagasinõudmine

Kui pärast väljamaksmist selgub, et taotleja on esitanud valeandmeid, nõuab PRIA toetuse saanud isikult toetuse tagasimaksmist. Kui toetuse saajalt nõutakse tagasi eelnevatel aastatel makstud toetus, siis võetud kohustus lõpeb ja ta ei saa jätkuva kohustuse täitmise eest toetust.

Toetust ei nõuta tagasi siis, kui kohustuse lõpetamise põhjuseks on väärramatu jõud.

